

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Iurie Reniță, inclusiv prin intermediul avocatului Dorin Popescu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității actului administrativ,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 3ra-102/25
NR. PIGD 2-20079151-01-3ra-27022025)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023. Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței ierarhic inferioare nu constituie un temei de casare a acesteia.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Ciumac,
Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, V. Sîrbu, A. Braga,

26 noiembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Iurie Reniță, inclusiv prin intermediul avocatului Dorin Popescu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 iulie 2020, Iurie Reniță a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, solicitând constatarea nulității actului administrativ individual defavorabil - ordinul referitor la rechemare nr. 1631-p-383 din 17 noiembrie 2017, emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 11 decembrie 2017, repunerea în dreptul la muncă, la asistență și protecție socială, vătămat prin actul administrativ nul, după cum urmează: recunoașterea dreptului la muncă, în funcția diplomatică deținută până la detașare prin transfer în misiunea diplomatică în funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei, deținută până la 18 februarie 2016, recunoașterea dreptului de a fi transferat în funcția diplomatică deținută până la detașare prin transfer în misiunea diplomatică în legătură cu rechemarea înainte de termen din misiunea diplomatică, din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei, repararea pagubei pricinuite prin actul administrativ individual nul prin care a fost vătămat dreptul la muncă și la asistență și protecție socială și a-i achita paguba materială și morală după cum urmează: 291 906 lei - despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, cu achitarea contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, 115 440 de lei pagubă morală și cheltuielile de asistență juridică/consultația juridică verbală și scrisă acordată în cadrul prezentei proceduri de contencios administrativ.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, prin ordinul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene nr.731-p-238a din 30 iunie 2015, odată cu finalizarea mandatului, a fost transferat din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în România, în funcția de Ambasador cu Misiuni Speciale în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova.

3. Ulterior, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1943-VII din 03 februarie 2016 (publicat în MO nr.31 din 09 februarie 2016), a fost numit în funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei. Prin ordinul Ministrului Afacerilor Externe și

Integrării Europene nr.99-p-26 din 09 februarie 2016, luându-se act de decretul enunțat, a fost detașat prin transfer în funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei din 18 februarie 2016.

4. Reclamantul a indicat că prin Hotărârea Guvernului nr.879 din 01 noiembrie 2017 și Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 438 din 14 noiembrie 2017 (publicat în MO nr.399-410 din 17 noiembrie 2017), a fost rechemat înainte de termen din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg.

5. Prin ordinul Ministrului Afacerilor Externe și Integrării Europene nr.1631-p-383 din 17 noiembrie 2017, s-a luat act de Hotărârea Guvernului nr. 879 din 01 noiembrie 2017 și Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 438-VIII din 14 noiembrie 2017 (publicat în MO nr. 399-410 din 17 noiembrie 2017) privind rechemarea sa din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg. Potrivit pct.2 din ordinul nr.1631-p-383 din 17 noiembrie 2017, s-a ordonat rechemarea efectivă a sa cu încetarea raporturilor de serviciu din 11 decembrie 2017. Iar în pct.5, s-a dispus aducerea prezentului ordin la cunoștința contra semnătură colaboratorului vizat.

6. Reclamantul a afirmat că prin ordinul enunțat a fost eliberat din funcție cu încetarea raporturilor de serviciu din 11 decembrie 2017 și urma a-i fi adus la cunoștința contra semnătură. Însă ordinul integral referitor la rechemare i-a fost adus la cunoștință doar la 21 ianuarie 2020.

7. La 13 mai 2020 reclamantul a depus cerere prealabilă către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, prin care a solicitat constatarea nulității absolute a ordinului nr.1631-p-383 din 17 noiembrie 2017, în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 11 decembrie 2017. Totuși, autoritatea publică nu a respectat termenul prevăzut de lege și nu i-a răspuns, lăsând cererea prealabilă fără soluționare.

8. Reclamantul a precizat că, prin acțiunea în constatare urmărește revendicarea dreptului său la muncă, garantat de art.43 alin.(1) din Constituție, precum și dreptul la asistență și protecție socială, garantat de art.47 din Constituție, care derivă inclusiv din dreptul la muncă. Or, garanțiile sociale sunt asigurate și prin dreptul la muncă, din care rezultă obligațiile angajatorului de a achita fondul social, din care se calculează pensia pentru vechime în muncă. La fel, are drept scop revendicarea dreptului la muncă vătămat prin actul administrativ, prin recunoașterea dreptului pretins, declararea nulității absolute a actului administrativ și repararea pagubei, conform art. 53 din Constituție.

9. Ordinul în partea dispoziției de încetare a raporturilor de serviciu, conține un viciu deosebit de grav și acest fapt este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare. Astfel, este lovit de nulitate absolută în temeiul art. 141 alin.(1), (2) lit. f) din Codul administrativ și implicit în baza art. 220 alin.(1) din Codul civil.

10. În temeiul Legii nr. 761 din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic (Legea nr. 761/2001), precum și Codul muncii, ordinul nr.1631-p-383 din 17 noiembrie 2017, în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu, este lovit de nulitate absolută, întrucât contravine normelor imperative prevăzute la art. 10 alin.(10), art. 15 alin.(3), art.25 din Legea nr. 761/2001, art.47 alin.(1) din Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statul funcționarului public (Legea nr. 158/2008), art.302 alin.(3) din Codul muncii. Or, acestea stabilesc în mod imperativ/obligatoriu că la expirarea termenului de aflare în misiune, diplomatul de carieră este transferat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, iar la expirarea termenului de detașare, funcționarul public este reîncadrat în funcția publică exercitată până la detașare. Legislația aplicabilă speței nu prevede posibilitatea încetării raporturilor de serviciu cu diplomatul de carieră, sau cu funcționarul public la expirarea termenului de aflare în misiune, sau la expirarea termenului de detașare. Prevederile indicate în ordinul enunțat, în realitate nu constituie temei de încetare a raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților și/sau de eliberare din funcția publică prevăzute la art. 61, art. 62 din Legea nr.158/2008, fie de încetare a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, prevăzut la art. 82 lit. k) coroborat cu art. 305 alin (1) lit. a) din Codul muncii.

11. Conform art.25 lit.d) din Legea nr. 761/2001, reflectat în actul contestat în calitate de temei de încetare a raporturilor de serviciu din 11 decembrie 2017, stabilește că raportul de serviciu/de muncă al membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic încetează în alte cazuri prevăzute de legislația națională, în particular cele stabilite prin legislația specială pentru categoriile de persoane care formează personalul instituțiilor serviciului diplomatic. Prin urmare, actul administrativ este nul, or, nu conține norma din legislația specială pentru categoriile de persoane care formează personalul instituțiilor serviciului diplomatic. În acest sens, este încălcată norma imperativă, care prevede cazurile de încetare a raportului de serviciu/de muncă al membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic. În opinia reclamantului, având în vedere funcția din care a fost detașat, dar și funcția diplomatică în care a fost detașat și rechemat înainte de termen, nu cade sub incidența cazurilor de încetare a raportului de serviciu/de muncă al membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic, stabilite expres și exhaustiv în art. 25 din Legea nr. 761/2001. Codul muncii nu este o lege specială în raport cu Legea nr. 761/2001. La fel, situația de încetare a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu

depind de voința părților, prevăzut la art. 82 lit. k) coroborat cu art. 305 alin (1) lit. a) din Codul muncii, se referă la alte categorii de persoane, adică, alte, decât diplomatul de carieră, funcționar public, angajat în funcție publică - funcție diplomatică în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, detașat prin transfer din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și, respectiv, nu se referă la persoanele - diplomați de carieră, funcționari publici, angajați în funcție publică - funcție diplomatică în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, detașați prin transfer din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. Astfel, normele prevăzute la art. 82 lit. k) coroborat cu art. 305 alin (1) lit. a) din Codul muncii, indicate în actul administrativ nuli, ca temei de încetare a raporturilor de serviciu din 11 decembrie 2017, nu sunt aplicabile speței. În același timp, în conformitate cu art. 305 alin (1) lit. a) din Codul muncii, însuși rechemarea din misiune diplomatică, a ambasadurilor extraordinare și plenipotențieri - diplomați de carieră din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, detașați prin transfer, este doar temei de încetare a activității în misiunile diplomatice și nu este temei de încetare a raporturilor de serviciu, a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților. Însuși noțiunile de încetare a activității în misiunea diplomatică și de încetare a raporturilor de serviciu și/sau de încetare a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, sunt noțiuni diferite, având natură juridică diferită și sunt reglementate de norme diferite.

12. Clauza cu privire la încetarea raporturilor de serviciu din 11 decembrie 2017, prevăzută la pct. 2 din ordinul nr. 1631 - p - 383 din 17 noiembrie 2017, contravine normelor imperative prevăzute la art. 81 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul muncii, art. 10 alin. (6) din Legea nr. 761/2001, art. 62 alin. (1) și (2) din Legea nr. 158/2008. În speță, s-a constatat cu certitudine că lipsește ordinul angajatorului de încetare a contractului individual de muncă. Din dispozițiile art. 47 alin. (6¹), art. 62 alin. (2) din Legea nr. 158/2008, art. 81 alin. (3) din Codul muncii rezultă cu certitudine faptul că și în cazul încetării raportului de serviciu/de muncă al membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic, imperativ este stabilit că angajatorul este obligat să emită aparte/separat ordin de încetare a contractului individual de muncă, în care să indice articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege, inclusiv să indice temeiul de încetare a contractului individual de muncă. Din preambulul ordinului rezultă cu certitudine că acesta este de rechemare înainte de termen din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg și nu este de încetare a contractului individual de muncă. Or, în contextul prevederilor art. 10 alin. (6) din Legea nr. 761/2001, Președintele Republicii Moldova, la propunerea Guvernului, poate doar rechema din funcția, însă nu poate înceta raporturile de serviciu. Astfel, actul administrativ este lovit de nulitate absolută, or,

conține un viciu deosebit de grav și acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanțelor care se iau în considerare, în sensul că, în speță, raporturile de serviciu nu pot fi încetate prin ordinul de rechemare din misiune diplomatică. Legea nu prevede încetarea raporturilor de muncă în baza ordinului de rechemare din misiune diplomatică. La art. 305 alin. (1) lit. a) din Codul muncii sunt reglementate cazurile de încetare a activității salariaților membri ai personalului diplomatic și consular detașați la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova. Norma dată nu conține reglementări cu privire la încetarea raporturilor de muncă. Art. 25 lit. d) din Legea nr. 761/2001 nu poate fi coroborat cu art. 305 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, având în vedere și diferența acestor noțiuni. Încetarea activității salariaților în misiunile diplomatice nu constituie în sine și nu echivalează cu încetarea raporturilor de muncă a salariaților. Temeiurile încetării raportului de serviciu/de muncă cu membrul personalului instituțiilor serviciului diplomatic - funcționar public, este prevăzut anume la art. 25 din Legea nr. 761/2001, art. 61 lit. a), art. 62 alin. (1) din Legea nr. 158/2008, coroborat cu art. 81 alin. (1) lit. a) din Codul muncii. Primele două legi fiind norme speciale în raport cu normele Codului muncii și care urmau a fi aplicate în speță.

13. Reclamantul a declarat că rechemarea sa din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg, este doar temei de încetare anume a activității în misiunea diplomatică, însă încetarea raporturilor de muncă a salariaților se face în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă, care se aduce la cunoștință salariatului sub semnătură. Legislația prevede diferite proceduri în cazul rechemării din misiunea diplomatică a Ambasadorului Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova și în cazul încetării contractului individual de muncă cu Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova, a diplomatului de carieră angajat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. Astfel, au fost încălcate normele imperative cu privire la încetarea raporturilor de serviciu și ilegal au fost încetate raporturile de muncă, prin ordin de rechemare din misiunea diplomatică, prin ce se impune declararea nulității absolute, iar drept urmare revendicarea dreptului la muncă, de care ilegal a fost privat și care i-a fost încălcat. De rând cu faptul că ordinul enunțat nu i s-a adus la cunoștință nici la data anunțării despre încetarea raporturilor de muncă și eliberării din serviciu, acesta nu conține termenul de contestare și organul în care poate fi contestat. Astfel, a fost încălcată procedura stabilită la art. 81 alin. (3) din Codul muncii, din care motiv ordinul este lovit de nulitate absolută.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin încheierea din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și

Integrării Europene al Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității actului administrativ și repararea prejudiciului cauzat.

POZIȚIA INSTANȚEI DE RECURS

15. Prin decizia din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a anulat parțial încheierea din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și anume în partea prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova cu privire la constatarea nulității actului administrativ. În rest, în partea în care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova cu privire la repunerea în drepturi și repararea prejudiciului material și moral, încheierea din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a menținut fără modificări.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

16. Prin hotărârea din 07 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la constatarea nulității actului administrativ.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

17. La 02 martie 2022, Iurie Reniță, inclusiv prin intermediul avocatului Dorin Popescu, a depus apel nemotivat, iar la 02 iunie 2022 a fost depusă motivarea apelului împotriva hotărârii din 07 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 06 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Iurie Reniță. S-a menținut hotărârea din 07 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

19. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că obiectul material al prezentului litigiu îl constituie controlul judecătoresc al legalității Ordinului nr.1631-p-383 din 17 noiembrie 2017 emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 17 noiembrie 2017).

20. Instanța de apel din analiza prevederilor art.258 alin.(1), (2), (3) din Codul administrativ, a dedus că dat fiind că actul administrativ a cărei nulitate se invocă, a fost emis până la data intrării în vigoare a prevederilor Codului administrativ, aplicabile speței sunt prevederile Legii contenciosului administrativ din 10 februarie 2000 și nu prevederile Codului administrativ.

21. Obiectul de reglementare al articolului 258 alin. (1) din Codul administrativ se referă la aplicarea în timp a normelor, care reglementează

procedura administrativă și cererile prealabile inițiate până la 1 aprilie 2019, adică până la data întării în vigoare a Codului administrativ. Astfel, legiuitorul Codului administrativ a optat pentru soluționarea conflictului de legi în timp la principiul aplicarea legii vechi sub condiția că procedurile administrative și cererile prealabile au fost inițiate până la 1 aprilie 2019. În cazul în care procedura prealabilă, după intrarea în vigoare a Codului administrativ, se referă la o procedură administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, de asemenea se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

22. Astfel, procedurile administrative inițiate începând cu 1 aprilie 2019, și cererile prealabile (procedura prealabilă), în privința acestor proceduri, vor fi guvernate doar de prevederile Codului administrativ. Dispoziția art. 258 alin. (2) din Codul administrativ soluționează conflictul inter temporal a legilor de procedură, ce au ca obiect de reglementare competența jurisdicțională materială și teritorială a instanțelor judecătorești. În materie de competență a instanțelor de judecată, privind litigiile de contencios administrativ, s-a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări de procedură.

23. În acest sens, instanța de apel nu a reținut poziția apelantului cu referire la faptul că cererea prealabilă în care s-a solicitat constatarea nulității ordinului nr.1631-p-383 din 17 noiembrie 2017 a fost depusă în anul 2020, după intrarea în vigoare a Codului administrativ și, respectiv, speței ar fi aplicabile prevederile Codului administrativ, în special a prevederilor art.141 din Codul administrativ.

24. Totodată, instanța de apel a accentuat că, în cauza dată, acțiunea în constatare a nulității depusă de reclamantul Reniță și care ar putea fi examinată în circumstanța când constatarea nulității este imprescriptibilă, ar avea șanse de acceptare doar dacă anterior persoana interesată nu ar fi întreprins nimic în sensul apărării.

25. La caz, actele cauzei atestă cu certitudine faptul că reclamantul anterior s-a adresat judecății cu cerința de anulare a actului și deține o hotărâre irevocabilă. Or, anterior reclamantului i-a fost respinsă ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție (f.d.38-39), ce se dovedește prin decizia din 05 noiembrie 2019 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău (f.d.40-54)

26. În circumstanțele enunțate, este cert că reclamantul a întreprins măsuri de apărare în vederea anulării ordinului și anume prin controlul judecătoresc al legalității ordinului nr.1631-p-383 din 17 noiembrie 2017 emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 17 noiembrie 2017).

27. Așadar, instanța de apel a considerat că în cazul de față reclamantul deține hotărâre judecătorească irevocabilă de respingere ca tardivă a cerinței de anulare a ordinului, sub imperiul Legii contenciosului administrativ 2000, revenirea la aceeași acțiune deja cu trimitere la prevederile Codului civil, în special nulitatea invocată, se atestă o rea-credință și o încercare de a fenta justiția prin tendința de a tenta rigorile procedurale aplicabile la moment.

28. Din raționamentele expuse, instanța de apel a considerat că acțiunea depusă este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

29. De asemenea, a evidențiat că scopul acțiunii în contencios este revendicarea încălcării unui drept prin activitatea administrativă și este important când a avut loc și s-a finalizat activitatea administrativă, s-a emis actul administrativ a cărui legalitate se contestă. Procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative, în cadrul unei proceduri administrative deja existente, depunerea cererii prelabile nu echivalează cu deschiderea unei noi proceduri administrative, așa cum interpretează apelantul în speță.

30. La fel, apelantul greșit a interpretat prevederile art.165 alin.(3) din Codul administrativ, nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată și fără obligația de a respecta un termen.

31. Într-adevăr, nulitatea unui act administrativ poate fi invocată fără respectarea unui termen, însă aceasta nu permite concluzionarea că ar fi aplicabile prevederile legale în vigoare la data depunerii cererii prelabile, dar nu prevederile legale în vigoare la data desfășurării procedurii administrative și emiterii actului administrativ.

32. Instanța de apel a reiterat propoziția a doua de la alin. (1) art.258 din Codul administrativ, unde legiuitorul expres a statuat „Această dispoziție este valabilă și pentru procedurile prelabile inițiate după data intrării în vigoare a prezentului cod referitoare la o procedură administrativă inițiată până la data intrării în vigoare a acestuia”. Prin urmare, aplicabile speței sunt prevederile Legii contenciosului administrativ din 10 februarie 2000 și nu prevederile Codului administrativ.

33. Corespunzător, instanța de apel a apreciat ca fiind justă concluzia instanței de fond că, Iurie Reniță nu poate beneficia de efectele nulității în mod retroactiv, pentru o situație consumată sub auspiciile Legii contenciosului administrativ.

34. Respectiv, instanța de apel a considerat necesar de a menționa că, art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la data emiterii actului contestat), prevede că orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal al unei cereri, se poate adresa instanței de contencios

administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

35. În acord cu art.3 alin.(1) din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la data emiterii actului contestat), obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi, subdiviziunile autorităților publice și funcționarii din structurile specificate. Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

36. Cu referire la argumentele apelantului în ce privește nulitatea absolută a ordinului nr.1631-p-383 din 17 noiembrie 2017 emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 17 noiembrie 2017) cu referire la prevederile art.217, art. 220 alin.(1) din Codul civil (în redacția 2002), instanța de apel a notat că din acțiunea formulată de Iurie Reniță, precum și din cererea de apel, temei de nulitate a invocat că autoritatea pârâtă a încălcat normele imperative privind încetarea raporturilor de muncă, în special fiind în contradicție cu prevederile art. 10 alin. (10) din Legea nr. 761 din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic; art. 47 alin. (10) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. 302 alin. (3) din Codul muncii, or, legislația în vigoare nu prevede posibilitatea încetării raporturilor de serviciu cu diplomatul de carieră sau cu funcționarul public la expirarea termenului de aflare în misiune sau la expirarea termenului de detașare.

37. Art. 26 alin.(1) lit.a) din Legea contenciosului administrativ prevedea, că actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii.

38. Prin urmare, pentru încălcările care reclamantul /apelant a pretins a fi admise de autoritate, Legea contenciosului administrativ reglementa soluția de anulare a actului administrativ, nefiind necesar aplicarea prevederilor Codului civil cu referire la nulitatea actului juridic, pretins a fi aplicabile de către reclamant.

39. Instanța de apel a evidențiat că la 26 ianuarie 2018 reclamantul a formulat acțiune în contencios administrativ, prin care a pretins la fel, încălcarea de către autoritate a prevederilor art. 10 alin. (10) din Legea nr. 761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic; art. 47 alin. (10) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. 302 alin. (3) din Codul muncii, a solicitat anularea Ordinului nr.1631-p-383 din 17 noiembrie 2017 emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu din 17 noiembrie 2017).

40. Pe marginea acestei acțiuni a fost emisă hotărârea din 07 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a fost respinsă ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Reniță împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM cu privire la anularea ordinului, restabilirea în funcție (f.d.38-39). Această hotărâre a fost menținută prin decizia din 05 noiembrie 2019 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de apel Chișinău (f.d.40-54).

41. Instanța de apel analizând legalitatea hotărârii pronunțate în raport cu prevederile art.225 din Codul administrativ, a constatat că aceasta urmează a fi menținută, or, instanța de fond corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

42. La 23 decembrie 2024 și suplimentar la 17 aprilie 2025, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.86), Iurie Reniță, inclusiv prin intermediul avocatului Dorin Popescu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 06 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

43. În susținerea recursului, recurentul a invocat în dezacord cu decizia instanței de apel temeiurile de admitere a recursului prevăzute la art. 245¹ alin. (1) lit. a), b), d) din Codul administrativ. Prima instanță și instanța de apel contrar prevederilor imperative inserate la art. 195 din Codul administrativ coroborat cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu au stabilit corect caracterul raportului juridic dintre părți, în legătură cu care a fost emisă decizia din actul administrativ nul în partea ce ține de eliberare din funcție, fapt ce a influențat soluțiile adoptate în defavoarea sa. Cu referire la temeiurile de drept indicate de autoritate în ordinul de rechemare, în partea încetării raporturilor de serviciu, a considerat că acestea sunt de muncă.

44. Recurentul a considerat că ambele instanțe greșit au stabilit obiectul dedus judecării. Conform cererii de chemare în judecată s-a revendicat încălcarea dreptului vătămat prin prisma nulității clauzei privind încetarea raporturilor de serviciu, inserate în ordinul referitor la rechemare, nefiind contestată legalitatea *per se* a ordinului de rechemare. Obiectul material al prezentului litigiu îl constituie controlul judecătoresc al nulității ordinului nr. 1631-p- 383 din 17 noiembrie 2017 emis de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu. În opinia recurentului, prima instanță în motivarea hotărârii a invocat motive de respingere a cererii de chemare în judecată, care au fost preluate și de instanța de apel, însă hotărârile contestate sunt arbitrare. Sunt absolut neîntemeiate și arbitrare alegațiile primei instanțe, preluate de instanța de apel, în

conformitate cu care, instanțele au respins argumentele părții reclamante în care reclamantul face referire la instituția nulității reglementate de art. 217, art. 220 din Codul civil, din motivul că „această normă, fiind una generală, nu este aplicabilă în cazul diferit judecării, deoarece acest articol din Codul civil reglementează nulitatea absolută a unui act juridic civil, pe când reclamantul contestă sub aspectul nulității un act administrativ individual defavorabil”. Instanțele de judecată invocând că normele prevăzute la art. 217, art. 220 din Codul civil nu sunt aplicabile speței, nu au explicat clar motivul pentru care nu se aplică, având în vedere că un act administrativ, la fel, este un act juridic. În acest sens, instanțele de judecată nu au explicat clar de ce actul administrativ individual defavorabil nu este act juridic și nu au indicat nicio normă din care să rezulte faptul dat. Prin urmare hotărârile judecătorești contestate sunt arbitrare și din motivul că nu au nicio bază juridică.

45. Recurentul a susținut că Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, este o lege specială, iar Codul civil este legea generală în raport cu prima și care se aplică situațiilor care nu sunt reglementate de legea specială. Cu referire la prevederile art. 2 alin. (2), (3) din Codul civil, a afirmat că, la caz, cu certitudine s-a constatat faptul că actul administrativ individual defavorabil constatarea nulității a căruia a solicitat, a fost emis în legătură cu raporturile de muncă existente între el și autoritatea pârâtă. În rezultatul acestui act nul, i-au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale. Prin urmare, instituția nulității actului juridic reglementată de Codul civil, este aplicabilă și actelor administrative, chiar dacă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, nu reglementa expres această instituție.

46. Reiterând prevederile art. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, recurentul a declarat că atât actele administrative în sensul Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, cât și actele administrative individuale, în sensul Codului Administrativ, sunt acte juridice. Prin urmare, prima instanță și instanța de apel absolut greșit diferențiază actul juridic civil și actul administrativ individual defavorabil, or, ambele sunt acte juridice, care pot fi supuse verificării prin prisma instituției nulității actelor juridice. În opinia recurentului, este greșită și concluzia instanțelor că: „Se constată că nulitatea ca instituție procesuală administrativă prin care își pierde efectele un act administrativ a fost implementată și reglementată odată cu intrarea în vigoare a Codului Administrativ la 01 aprilie 2019, până la intrarea în vigoare a acestui act normativ, nulitatea actului administrativ nu era reglementată ca modalitate de apărare a drepturilor subiective în procedura contenciosului administrativ.” În acest sens, a evidențiat cu trimitere la prevederile art. 6 alin. (1), (2), (3) din Legea nr. 780/2001 privind actele legislative (în vigoare la momentul emiterii actului administrativ nul), că atât timp cât nu exista o

normă specială care să reglementeze nulitatea actului administrativ, se aplică norma generală care o reglementează. Mai mult, la caz, este constatat că raporturile juridice care au fost încetate prin actul administrativ defavorabil nul, sunt raporturi de muncă. Iar actul administrativ nul a fost emis ca rezultat al încălcării obligațiilor contractuale de către angajator în cadrul raporturilor juridice de muncă. Prin urmare, instanțele de judecată în mod arbitrar nu au aplicat normele de drept material prevăzute la art. 217, art. 220 din Codul civil, pronunțând o hotărâre ce contravine legislației în vigoare. Instanța de apel a menționat că Legea nr. 793/2000 nu prevede reglementarea constatării nulității actului administrativ individual. Totodată, a citat norma prevăzută la art. 26 alin.(1) lit. a) din Legea enunțată. În acest sens, recurentul a evidențiat că: 1) un act este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii și 2) un act legal în fond, care, în general, conform legii, poate fi emis de Ministru, însă, a fost emis cu încălcarea normelor legale imperative, sunt temeiuri diferite de nulitate. Or, nu a contestat ilegalitatea în fond a ordinului, în sensul că în conformitate cu pct. 9 subpct. 11), 14) din Hotărârea Guvernului nr. 697 din 30 august 2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene Ministrul afacerilor Externe. Astfel, nu este un act administrativ ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, or, legea, în general, oferă dreptul Ministrului Afacerilor Externe să emită ordine și să înceteze raporturile de muncă, în condițiile legii. În opinia recurentului, este relevant și faptul că art. 26 din Legea nr. 793/2000, nu prevede în calitate de temei de anulare a actului administrativ contestat faptul că actul juridic administrativ sau clauza contravine normelor imperative, ordinii publice, sau bunelor moravuri, care sunt temeiuri de nulitate absolută a actului administrativ. Controlul judecătoresc al actului administrativ nul se efectuează prin aplicarea normelor Codului civil, atât timp cât Legea nr. 793/2000 nu prevede interdicții în acest sens. Or, această Lege nu prevede o normă care să stabilească interdicții de aplicare a normelor legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentei legi, dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentei legi. Potrivit temeiurilor prevăzute la art. 26 din Legea nr. 793/2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, adică anularea actului administrativ are un caracter discreționar. Pe când, în sensul art. 219 alin. (1) din Codul civil, actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii. Adică constatarea/declararea nulității actului administrativ are un efect juridic obligatoriu. Astfel, temeiurile de anulare a unui act administrativ și temeiurile de constatare/declarare a nulității unui act administrativ sunt diferite. Prin urmare, ordinului în partea ce ține de încetarea raporturilor de serviciu sunt aplicabile temeiurile de nulitate prevăzute la art. 217, art. 220 din Codul civil. Art. 4 din Legea nr. 793/2000 nu exceptează actul administrativ nul de la controlul judecătoresc. În opinia recurentului, hotărârile contestate sunt arbitrare. Or, prin respingerea acțiunii și a apelului pe motiv că normele prevăzute la art. 217, art. 220 din Codul civil nu se

aplică speței, precum și din motivul că Legea nr. 793/2000, nu prevede constatarea nulității actului administrativ, atât prima instanță, cât și instanța de apel, contrar normei imperative prevăzute la art. 4 din Legea nr. 793/2000, au exceptat actul administrativ nul de la controlul judecătoresc prin prisma aplicării normelor Codului civil, care reglementează nulitatea actului juridic și efectele acesteia.

47. Recurentul cu referire la pct. 16 din hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 10 din 30 octombrie 2009 „Cu privire la practica aplicării de către instanțele de contencios administrativ a unor prevederi ale Legii contenciosului administrativ”, a declarat că este vădit faptul că nulitatea absolută atât a deciziei autorității publice de privatizare a bunurilor, cât și a contractului de vânzare-cumpărare. la momentul când era în vigoare Legea nr. 793/2000, nu poate fi stabilită altfel, decât prin aplicarea normelor Codului civil. La caz, respingerea acțiunii și a apelului pe motiv că normele prevăzute la art. 217, art. 220 din Codul civil nu se aplică speței, precum și că Legea nr. 793/2000 nu prevede constatarea nulității actului administrativ, s-a realizat ca urmare a interpretării legii din hotărârea și decizia contestată contrar jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, temei de admitere a recursului prevăzut la art. 245¹ alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

48. Argumentul instanței de apel precum că, în cauza dată, acțiunea în constatare a nulității depusă de reclamantul Reniță și care ar putea fi examinată în circumstanța când constatarea nulității este imprescriptibilă, ar avea șanse de acceptare doar dacă anterior persoana interesată nu ar fi întreprins nimic în sensul apărării. Aceste constatări preluate sunt nemotivate, încalcă principiul legalității. Or, instanța de apel nu a invocat nicio normă care să prevadă că: „acțiunea în constatare a nulității ar putea fi examinată în circumstanța când constatarea nulității este imprescriptibilă și ar avea șanse de acceptare doar dacă anterior persoana interesată nu ar fi întreprins nimic în sensul apărării”. Instanța de apel în această parte lasă să se înțeleagă că acțiunea în constatare a nulității ar putea fi examinată în baza Codului administrativ. În acest sens, conform art. 208 alin. (5) din Codul administrativ, o acțiune în constatare este admisibilă numai dacă reclamantul s-a adresat anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare. Astfel, norma dată nu impune alte condiții de exemplu, cum ar fi: „[...]”, dacă anterior persoana interesată nu ar fi întreprins nimic în sensul apărării”. Cu referire la art. 206 alin. (2), enunțul 2, Cod administrativ, acțiunea în constatare, cu privire la constatarea nulității unui act administrativ individual, poate fi înaintată chiar dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1). Motivul invocat de instanța de apel este unul arbitrar, or, acesta nu se întemeiază pe norme legale, fiind o concluzie personală a judecătorilor completului.

49. Recurentul a susținut că lipsește o jurisprudență CSJ cu privire la problema de drept invocată supra, și anume în ce privește dreptul persoanei

de a înainta o acțiune în constatare a nulității actului administrativ, după examinarea și soluționarea irevocabilă a acțiunii în contestare împotriva aceluiași act administrativ. Drept urmare, la caz, este necesar de a consolida jurisprudența CSJ în acest domeniu, temei de admitere a recursului prevăzut la art. 245¹ alin. (1) lit. b) din Codul administrativ.

50. Recurentul a indicat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel cuprind concluzii contradictorii. De fapt, instanța de apel concluzionează că în cazul în care anterior nu s-a fi adresat în judecată pentru apărarea drepturilor sale cu cerința de anulare a actului administrativ, atunci acțiunea în constatare a nulității actului administrativ, putea fi examinată în circumstanța când constatarea nulității este imprescriptibilă. Altfel spus, instanța de apel a constatat că totuși sunt aplicabile normele de la art. 217, art.219, art. 220 din Codul civil, care reglementează nulitatea actului juridic administrativ. În opinia recurentului, sunt neîntemeiate și motivele invocate de instanța de apel în conformitate cu care, anterior reclamantului i-a fost respinsă ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată, or, la caz, nu s-a solicitat și nu este vorba despre deschiderea unei noi proceduri. Totodată, norma de la art. 34 alin. (2) din Legea nr. 793/2000, prevede reexaminarea actului administrativ. În cele din urmă, nu există o normă care să interzică depunerea și examinarea acțiunii în constatarea nulității actului administrativ, în condițiile speței date. În același timp, instanța de apel a pornit de la ideea preconcepută de a respinge apelul: „... revenirea la aceeași acțiune deja cu trimitere la prevederile Codului civil, în special nulitatea invocată, se atestă o rea-credință și o încercare de a fenta justiția prin tendința de a tenta rigorile procedurale aplicabile la moment.” Astfel de expuneri sunt inadmisibile cu referire la acțiunea persoanei de a revendica dreptul încălcat, când justițiabilul doar s-a folosit de dreptul său de a solicita constatarea nulității unui act administrativ individual ilegal defavorabil, încercând doar să restabilească dreptatea utilizând pârgurile legale. Utilizarea acestei sintagme vădește atitudinea ostilă față de persoana sa sau de persona reprezentantului său, iar acesta urmează a fi exclusă din decizie.

51. De asemenea, concluziile primei instanțe și ale instanței de apel prin care nu a fost examinată nulitate actului administrativ contestat, sunt neîntemeiate și arbitrare, or, completul de judecată a ignorat decizia irevocabilă din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a anulat parțial încheierea din 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, și anume în partea prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea privind constatarea nulității actului administrativ, ignorând autoritatea lucrului judecat. Reiterând constatarea din decizia enunțată, a opinat că în așa mod, cererea de chemare în judecată a fost declarată admisibilă în partea solicitării constatării nulității ordinului nr. 1631-p-383 din 17 noiembrie 2017, atât prin prisma art. 22 alin. (1) din Legea nr. 793/2000, cât și prin prisma art. 207 alin. (1) din Codul administrativ. Astfel, cererea de chemare în judecată în mod irevocabil a fost declarată admisibilă, de fapt, a fost

stabilită irevocabil obligația instanțelor de judecată de a examina în fond actul administrativ nul contestat, sub aspectul nulității acestuia. Însă instanțele de judecată au ignorat acest fapt, nu au executat obligația legală, nu au examinat și nu s-au expus în fond asupra actului administrativ nul contestat sub aspectul nulității acestuia. Contrar obligației legale, nu au efectuat controlul judecătoresc al actului administrativ nul, sub aspectul nulității acestuia. Or, prin decizia irevocabilă din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, admisibilitatea cererii de chemare în judecată a devenit deja cunoscută instanțelor de judecată competente, la fel, a devenit prezumată și în temeiul art. 22 din Codul administrativ și nu mai trebuie probată. Prin urmare, prima instanță și instanța de apel nu au asigurat o protecție efectivă a drepturilor sale vătămate. În special, este constatat irevocabil: „pentru acțiunea în constatare nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ”; „niciuna din prevederile legale prevăzute la art. 207 alin. (2) lit. a) și c) din Codul administrativ nu este relevantă speței, întrucât în cadrul litigiului pe marginea căruia a fost emisă hotărârea din 07 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (dosar nr. 3-53/18), devenită irevocabilă la 12 februarie 2020 (încheierea Curții Supreme de Justiție, dosar nr. 3ra-151/20), obiectul examinării au constituit pretențiile privind anularea parțială a ordinului MAEIE nr. 1631-p-383 din 17 noiembrie 2017 și pretențiile subsecvente (acțiune în contestare), în timp ce în prezenta speță, obiectul litigiului constituie constatarea nulității ordinului MAEIE nr. 1631-p-383 din 17 noiembrie 2017 (acțiune în constatare), care nu poate fi apreciată ca analogică pretenției din litigiul anterior”; „acțiunea în contestare și acțiunea în constatare, constituie două acțiuni distincte, care nu pot fi apreciate ca analogice.” Nici prima instanță, nici instanța de apel nu au motivat clar în hotărârile contestate și nu au explicat de ce considerentele din decizia irevocabilă din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în special, nu au fost aplicate speței date. Or, aplicarea acestora obligă instanța de judecată să examineze cauza în fond și să efectueze controlul judecătoresc al nulității actului administrativ nul, care ar putea oferi altă soluție cauzei diferite judecării. Atât prima instanță, cât și instanța de apel neîntemeiat și ilegal, în mod arbitrar au aplicat voalat aceste temeuri de inadmisibilitate la adoptarea soluției de respingere a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată. În același timp hotărârile sunt arbitrare, or, ambele instanțe nu au explicat clar care este diferența dintre actul juridic civil și actul administrativ individual defavorabil. La fel, nu au explicat clar de ce normele generale din Codul civil care stabilesc temeurile de nulitate absolută a unui act juridic civil, nu se aplică actului administrativ individual defavorabil, în condițiile în care Legea nr. 793/2000 nu interzice expres acest lucru. Având în vedere considerentele din decizia irevocabilă din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prima instanță și instanța de apel erau obligate să examineze temeurile de nulitate a ordinului invocate prin prisma motivelor de drept invocate în acțiune prevăzute la: art. 16, art.17, art. 23, art. 141 alin. (1), (2) lit. c), f), art. 224 alin. (1) lit. d), art. 225 alin. (1) din Codul administrativ, în

coroborare cu art. 217, art. 220 alin. (1) din Codul civil, art. 10 alin. (6), (10), art. 15 alin. (3), art. 25 din Legea nr. 761 din 27 decembrie 2001 cu privire la serviciul diplomatic, art. 47 alin. (10); 62 alin. (1) și (2) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, art. 81 alin. (1) lit. a), alin. (3), art. 302 alin. (3) din Codul muncii. Prima instanță și instanța de apel au neglijat această obligație, iar, în consecință, nu au examinat acțiunea în fond, nu au soluționat fondul cauzei și nu au constatat dacă este nul actul juridic administrativ individual - ordinul în partea încetării raporturilor de serviciu.

52. În motivarea hotărârii, prima instanță deși a indicat prevederile art. 258 din Codul administrativ, totuși nu a motivat prin această normă pentru care raționament a ajuns la concluzia că nu poate beneficia de efectele nulității în mod retroactiv pentru o situație consumată sub auspiciile Legii contenciosului administrativ, motiv pentru care pretențiile din cererea de chemare în judecată urmează a fi respinse ca neîntemeiate. În opinia recurentului, această concluzie este arbitrară, din motiv că nu are o acoperire legală și în același timp, încalcă normele prevăzute la art. 217 alin. (1), art. 220 din Codul civil și art. 165 alin. (3) și la art. 208 alin. (5) din Codul administrativ. Or, aceste norme nu stabilesc alte condiții și/sau interdicții pentru a intenta o acțiune în constatare. La fel, este neîntemeiată și fără acoperire legală concluzia precum că o persoană nu poate beneficia de efectele nulității în mod retroactiv, pentru o situație consumată sub auspiciile legii contenciosului administrativ. Constatarea nulității unui act juridic administrativ este imprescriptibilă, poate fi depusă oricând cu condiția adresării anterior la autoritatea publică competentă cu cerere de constatare. Deci, o acțiune în constatarea nulității, *per se*, nu poate fi retroactivă, având în vedere că, potrivit art. 217 alin. (3) din Codul civil (în redacția la momentul emiterii actului juridic nul), acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă, iar potrivit la art. 165 alin. (3) din Codul administrativ nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată și fără obligația de a respecta un termen. Astfel, analizând considerentele din hotărârile contestate, în această parte, instanțele judecătorești nu au interpretat legea în spiritul acesteia, dar, de fapt, au creat norme noi ceea ce nu ține de competența instanțelor de judecată. Având în vedere că temeiurile de anulare a actului administrativ și temeiurile de nulitate a actului administrativ sunt diferite, nici Legea nr. 793/2000, nici Codul administrativ nu interzice persoanei să-și apere dreptul vătămat prin controlul judecătoresc a aceluiași act administrativ, atât pe calea acțiunii în contestare, cât și prin acțiune în constatare a nulității absolute, sau a nulității actului administrativ. În acest sens, a considerat necesar a consolida practica judiciară a CSJ, temei de admitere a recursului prevăzut la art. 245¹ alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Este necesar de a consolida practica judiciară și pe problema de drept, care rezultă din situațiile în care: prin hotărârile irevocabile cererea de chemare în judecată a fost declarată admisibilă în ordine de recurs, iar

ulterior, examinând cauza în fond, instanțele de judecată nu aplică și neglijează considerentele deciziilor irevocabile a instanțelor de recurs cu privire la motivele admisibilității acțiunilor în ordine contencios administrativ. Ambele instanțe greșit au aplicat prevederile legale stabilite la art. 258 din Codul administrativ și greșit au concluzionat că reieșind din prevederile exprese de la art.258 din Codul administrativ, în cazul din speță nu poate fi aplicată nulitatea în privința unui act administrativ care a fost emis și care și-a produs efectele încă în luna noiembrie 2017. Or, acest act poate fi contestat doar sub aspectul anulării acestuia prin prisma Legii nr. 793/2000, însă nicidecum prin prisma nulității reglementate de Codul Administrativ. Din conținutul prevederilor art. 165 alin. (3), art. 208 alin. (5) din Codul administrativ, rezultă cu certitudine că legislatorul nu a limitat în timp și nu a stabilit o dată concretă, de la care persoana a cărui drepturi sunt afectate de actul administrativ individual defavorabil nul, poate invoca și solicita constatarea nulității a acestuia. Din contra, legislatorul a stabilit că nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată și fără obligația de a respecta un termen. În așa mod, persoana vătămată prin actul administrativ individual defavorabil nul, poate solicita constatarea nulității acestuia în temeiul Codului administrativ, indiferent de data emiterii acestuia, chiar dacă a fost emis până la 01 aprilie 2019.

53. Recurentul a precizat că prin cererea prealabilă depusă către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, a solicitat constatarea nulității absolute a actului administrativ individual, anume, la 13 mai 2020. Astfel, la caz, se atestă că procedura prealabilă a fost inițiată după data de 01 aprilie 2019. Prin urmare, prevederile art. 141 din Codul administrativ sunt aplicabile constatării nulității ordinului de rechemare.

54. Referitor la nulitatea absolută a ordinului în partea ce ține de dispoziția de încetarea raporturilor de serviciu, a menționat că acesta contravine normelor imperative prevăzute la art. 10 alin. (10), art. 15 alin. (3), art. 25 din Legea nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic, art. 47 alin. (10) din Legea nr. 158/2008 și la art. 302 alin. (3) din Codul muncii, care stabilesc în mod imperativ/obligatoriu că la expirarea termenului de aflare în misiune, diplomatul de carieră este transferat în cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, iar la expirarea termenului de detașare, funcționarul public este reîncadrat în funcția publică exercitată până la detașare. În acest sens, legislația aplicabilă speței nu prevede posibilitatea încetării raporturilor de serviciu cu diplomatul de carieră sau cu funcționarul public la expirarea termenului de aflare în misiune, sau la expirarea termenului de detașare. Prevederile art. 10 alin. (6), art. 15 alin. (2) și art. 25 lit. d) din Legea nr. 761/2001, art. 82 lit. k) coroborat cu art. 305 alin (1) lit. a) din Codul muncii, indicate în ordinul nul, ca temei de drept de încetare a raporturilor de serviciu, în realitate, nu constituie temei de încetare a raporturilor de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților și/sau de eliberare din funcția publică conform art. 61, art. 62 din Legea

nr.158/2008, fie de încetare a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților prevăzut la art. 82 lit. k) coroborat cu art. 305 alin (1) lit. a) din Codul muncii. Astfel, potrivit art. 25 lit. d) din Legea nr. 761/2001, care este indicată în actul administrativ, drept temei de încetare a raporturilor de serviciu, din data de 11 decembrie 2017, stabilește că raportul de serviciu/de muncă al membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic încetează, în alte cazuri prevăzute de legislația națională, în particular cele stabilite or în legislația specială pentru categoriile de persoane care formează personalul instituțiilor serviciului diplomatic. Prin urmare, actul administrativ este nul or, nu conține norma din legislația specială pentru categoriile de persoane care formează personalul instituțiilor serviciului diplomatic. În opinia recurentului, este încălcată norma imperativă care stabilește cazurile de încetare a raportului de serviciu/de muncă a membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic. Prin urmare, în speță, având în vedere funcția din care a fost detașat, dar și funcția diplomatică în care a fost detașat și rechemat înainte de termen, nu cade sub incidența niciunui dintre cazurile de încetare a raportului de serviciu/de muncă a membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic, stabilite expres și exhaustiv în art. 25 din Legea nr. 761/2001. Or, în speță, Codul muncii nu este o lege specială în raport cu Legea nr. 761/2001. În același timp, situația de încetare a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților prevăzută la art. 82 lit. k) coroborat cu art. 305 alin (1) lit. a) din Codul muncii, se referă la alte categorii de persoane și nu sunt aplicabile speței.

55. În conformitate cu art. 305 alin (1) lit. a) din Codul muncii, însăși rechemarea din misiune diplomatică a ambasadorilor extraordinari și plenipotențieri - diplomați de carieră din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, detașați prin transfer, este doar temei de încetare a activității în misiunile diplomatice și nu este temei de încetare a raporturilor de serviciu și de încetare a contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților. 1) încetarea activității în misiunea diplomatică și 2) încetarea raporturilor de serviciu și/sau de încetarea contractului individual de muncă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, sunt noțiuni diferite, având natură juridică diferită și sunt reglementate de norme diferite. La caz, clauza cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, prevăzută la pct. 2 din actul administrativ, contravine normelor imperative prevăzute la art. 81 alin. (1 lit. a), alin. (3) din Codul muncii, art. 10 alin. (6) din Legea nr. 761/2001 și art. 62 alin. (1) și (2) din Legea nr. 158/2008. Actul administrativ contestat este lovit de nulitate absolută, or, raporturile de serviciu, în speță, nu pot fi încetate prin ordinul de rechemare din misiune diplomatică. Art. 25 lit. d) din Legea nr. 761/2001 cu privire la serviciul diplomatic, nu poate fi coroborat cu art. 305 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, or, conform acestuia este vorba despre încetarea activității salariaților membri ai personalului diplomatic și consular

detașați la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova, iar la art. 25 lit. d) din Legea nr. 761/2001- încetarea raporturilor de muncă. Aceste noțiuni sunt diferite. Încetarea activității salariaților în misiunile diplomatice nu echivalează cu încetarea raporturilor de muncă a salariaților. Totodată, temeiurile încetării raportului de serviciu/de muncă cu membrul personalului instituțiilor serviciului diplomatic - funcționar public, este prevăzut anume la art. 25 din Legea nr. 761/2001, art. 61 lit. a), art. 62 alin. (1) din Legea nr. 158/2008 coroborat cu art. 81 alin. (1) lit. a) Codul muncii, primele două legi, fiind norme speciale, în raport cu normele Codului muncii și care urmau a fi aplicate în speță. În acest sens a citat art. 10 alin. (6) din Legea nr. 761/2001. Prin urmare, rechemarea sa din funcția de Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Regatul Belgiei și în Marele Ducat de Luxemburg, este doar temei de încetare anume a activității salariatului în misiunea diplomatică, pe când, încetarea raporturilor de muncă a salariaților se face în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă, care se aduce la cunoștință salariatului sub semnătură. Astfel au fost încălcate normele imperative cu privire la încetarea raporturilor de serviciu și ilegal au fost încetate raporturile de muncă, prin ordin de rechemare din misiunea diplomatică, care este un ordin de altă natură juridică, emis în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 879 din 01 noiembrie 2017 și Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 438-VIII din 14 noiembrie 2017. De asemenea, a pretins încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzute de art. 6 CEDO.

56. La 27 februarie 2025 și la 02 mai 2025 Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copiile recursului, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele dosarului (Vol.II, f.d.81-82, 95-97).

57. Intimatul nu a făcut uz de dreptul procesual și nu a depus referință la recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

58. Art. 244 din Codul administrativ:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

(2) Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

59. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare din 01 septembrie 2023):

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

60. Art. 245¹ din Codul administrativ:

„(1) Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

61. Art. 246 din Codul administrativ (în vigoare din 01 septembrie 2023):

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când: h) recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

62. Referitor la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 06 noiembrie 2024, iar la 20 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.74), instanța ierarhic inferioară a notificat decizia motivată. Astfel, recursul a fost depus cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ.

63. Din analiza prevederilor art. 245¹-246 din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

64. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz,

hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

65. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

66. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

67. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, în cererea de apel, care au fost analizate de către Curtea de Apel, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

68. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

69. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

70. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

71. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

72. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

73. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A)

74. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit.h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Iurie Reniță, inclusiv prin intermediul avocatului Dorin Popescu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni